

سلسلہ دروس خارج

اصول فقہ

بہت وضع

جلسہ :

۶۴

تاریخ :

۱۹ / ۱۲ / ۱۱

چهار تقریر از نظر مرحوم عراقی

تقریر چهارم

تقریر آیت الله

وحید

تقریر مرحوم

روحانی

تقریر مرحوم

خوئی

نظر محقق

عراقی

نکته :

ایشان با «اعتباری محض بودن» وضع مخالف بودند

تقریر مرحوم خوئی

وضع

ابتدائاً :
اعتباری است

در ادامه :
از امور واقعیه (نه جوهر و نه
عرض) می شود

اگر علقه بین لفظ و معنی، «مطلق» است :
لازمه این کلام ← هیچ کس جاهل به لغات نباشد

اشکال مرحوم
خوئی

اگر علقه بین لفظ و معنی، «مقید به عالم» است:
لازمه این کلام ← وضع حقیقتی غیر از ملازمه و مقدم بر آن است
(چراکه اول باید ملازمه جعل شود و بعد علم به آن صورت گیرد)

ملازمه ابتدائاً مطلق است ولی اگر کسی به آن علم پیدا کرد، واقعیت پیدا می کند

ما می گوئیم

در ادامه :

در صورت علم به آن : امر واقعی

ابتدائاً :

اعتباری + مطلق

وضع

سه وعاء داریم :

۳. اعتبار عقلانی

۲. ذهن

۱. خارج

حکم : وجودات هر کدام از سه ظرف، مختص به آن است

و معنی ندارد امری در وعاء اعتبار حادث شود و در وعاء واقع و خارج باقی

بماند

ملازمه هایی مانند ملازمه اربعه و زوجیت (واقعیت خارجی دارند هم حدوثا

و هم بقائاً) + معقول ثانی فلسفی هستند = قابل مقایسه با امور اعتباری

نیستند

اشکال دوم :

ما می گوئیم

۱) وضع عبارت است ← امر اعتباری
(حدوثا و بقائا در وعاء ظرف عقلائی است)

۲) امر اعتباری ← منشأ پدید آمدن ملازمه ای در عالم عین می شود

۳) فرق وضع با بقیه اعتبارات :
از بقیه اعتبارات (مانند ملکیت) چنین معلولی به وجود نمی آید

(۲)

تقریر منتقی

الاصول

ظاهر کلام ایشان اشتباه است؛ چراکه :

وضع : «ملازمه ای در عالم عین + یک معلول خارجی است»

قاعده : «هر معلول خارجی و واقعی، محتاج **علت خارجی** است»

نتیجه : «اعتبار عقلائی، علت خارجی **نیست** پس نمی تواند علت برای معلول

خارجی باشد»

ما می گوئیم